

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A budapesti köztend katonái*

Forrás: *Magyarország*

Bp

(Hely)

1923. 1. 17.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

"1923"

Személy

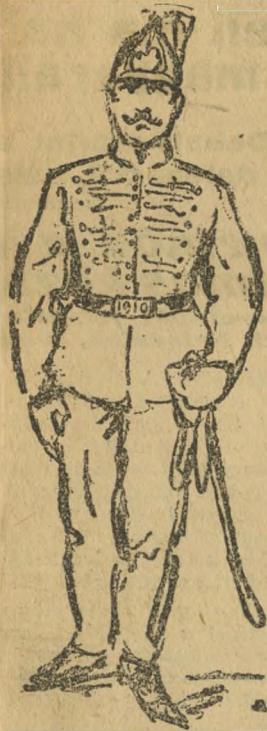
Helyszám

351.745 "1923"

A budapesti köztend katonái

Milyen munkát végez a budapesti rendőr? — Ezernégy száz újoncra volna még szükség. — A rendőr is nehezen kap lakást. — Lassan épül ki a közfelfedés ellenőrző szervezete. — Kiképzés a topográfiaföldmérés szolgálatában.

(A Magyarország tudósítójától.) A fagyos ucca elnéptelenedik, egyre kevesebb kocsis zörög a kövezeten, lassan-lassan álomba merül a fáradt város. Hideg téli éjszaka van, mindenki meleg otthonába menekült, csak a sarki rendőr áll rendületlenül posztján. Meg a többi őrszem szerteszét a milliós városban. A Filatori gáttól Kelenföldig, Erzsébetfalvától az Angyalföld legveszedelmesebb pontjáig. Gyalogos rendőrök és lovasrendőrök, ide-oda száguldó kerékpáros rendőrök és szigorúan komoly rendőrellenőrök őrkdnek a város álma és nyugalma felett.

Abban a boldog időben, amikor a lovasrendőr még csak — mint boldogult Muzaffer Eddin perzsa sah mondotta — „a világ legszebb katonája” volt, amikor jóformán csak szimbolizálta az amúgy is meglévő, minden ember agyába beidézett rendet, ki gondolt arra, milyen emberfeletti, nehéz szolgálatot végez az őrszemélyzet? Ma azonban, mikor a munkakedv és kötelességtudás szinte ritkaságszámba megy, amikor a rendőr nem szimbóluma, hanem valóságos védelmezője, fegyveres őre és elszánt harcosa a nyugalomnak, a közszolidaritásnak, nem lehet csendes nemtörődomséggel egyszerűen tudomásul venni, hogy körülbelül há-

romezer kötelességtudó derék ember éjjel-nappal vigyáz a rendre, a közbiztonságra, az elszegényedett ország küzdő fővárosának becses értékeire. Az önfeláldozó robotolás, a megfeszített kötelesség- teljesítés megérdemli mindnyájunk halálját és elismerését.

Itt következő cikkünk beszámol az őrszemélyzet szervezetéről, munkájáról és feladatairól. Mindenki megtudhatja belőle,

milyen munkát végez a rendőr,

milyen óriási nehézségeket kellett a rendőrfőparancsnokságnak leküzdenie, amíg ezt a legfontosabb szervezetét mai hívjára fejleszthette és milyen fontos feladatok vannak még hátra, hogy az őrszemélyzet szervezete elérje a tökéletességnek azt a fokát, amit illetékes tényezők célul tűztek ki maguk elé.

Hány rendőr vigyáz Budapest nyugalma?

A proletárdiktatúra után valóságos elölről kellett kezdeni a rendőrségi őrszemélyzet megszervezését. A megtántorodott emberek helyére megbízható új személyeket kellett toborozni és a viszonyokkal számotvetve, igen nagy eredménynek kell tekinteni, hogy a múlt esztendőben már 2500 főnyi képzett, minden tekintetben megbízható rendőre volt a magyar fővárosnak. Az őrszemélyzet rendszeresített létszáma 4500 fő volt, a kidolgozott tervek szerint 4000 gyalogos és 500 lovasrendőrré volt szükség Budapest nyugalmanak feltétlen biztosítására. Az elmúlt esztendőben tehát 1900 rendőrrel kevesebb állott szolgálatban, mint amennyire a kidolgozott tervek szerint szükség lett volna. A kereteket teljesen betölteni azonban teljességgel lehetetlen volt. A lakásviszonyok és a nagyfokú drágaság miatt kevés jelentkező akadt, amellyel a rendőrfőparancsnokság igen alaposan megrostálta a rendőri szolgálatra jelentkező személyeket. Minden nehézség ellenére is a múlt évben több mint 500 rendőrrel sikerült szaporítani az őrszemélyzet létszámát, úgy hogy jelenleg 3100 kiképzett rendőr áll a budapesti közbizton-

ság szolgálatában.

Az őrszemélyzet jelenleg 2500 gyalogos, 500 lovas és 100 kerékpáros rendőrből áll.

A főváros egész területén százötvennégy rendőr-őrszoba állítja ki szolgálatra a rendőröket. Négy száz olyan pontja van a fővárosnak, ahová állandó posztokat kell kiállítani és ezek az őrszemek éjjel-nappal megszakítás nélkül végzik a rábízott feladatokat. A téli hónapokban négy óránként váltják fel ezeket a posztokat, de vannak olyan esetek is, amikor egész éjszaka ki kell állnia a szolgálatot teljesítő rendőrnek. Mozgalmasabb napokon egyáltalán nincs szabadnapos rendőr, amikor ügynevezett permanencia van, akkor az egész rendőrtartalék be van rendelve a Mosonyi ucai rendőrlaktanyába és a főkapitányság épületébe.

Miért jelentkezik kevés rendőrujjonc?

Az őrszemélyzet rendszeresített létszámát a múlt évben sem lehetett teljesen kiegészíteni. Az elkészített tervek szerint még mindig 1000 rendőrré volna szükség, hogy a békebeli kereteket újból be lehessen tölteni. A létszámihiány legfontosabb két tényezője a fővárosban uralkodó drágaság és lakáshiány. A rendőrfőparancsnokság az újoncozásnál azt az elvet követi, hogy a rekrutálandó anyag lehetőleg a vidék józan elemeiből toborozódjék. A főkapitányság adatai szerint a jelenlegi rendőrőrszemélyzet 88 százaléka földműves volt. Amióta a vidéki rendőrséget államosították, azóta a vidékiek szívesebben jelentkeznek az ottani rendőrségeknél szolgálatra, mert a kisebb városokban olcsóbb megélhetéshez jutnak, mint Budapesten. Ez a legfontosabb oka annak, hogy budapesti szolgálatra aránylag nagyon kevesen jelentkeznek.

Másik legfontosabb oka a rendőrhíjánynak az a fontos körülmény, hogy

Budapesten a rendőrök sem tudnak lakáshoz jutni.

Az őrszemélyzet tagjai szerteszét laknak a városban és sokan közülük ugyanolyan nehézségekkel tudnak csak lakáshoz jutni, mint az egyszerű polgáremberek. A Lágymányoson, Kelenföldön és Angyalföldön vannak bérkaszárnnyak, amelyekben túlnyomóan rendőrcsaládok laknak, ezek a tömeglakások azonban annyira zsúfoltak, hogy a családok rendőrök elhelyezkedése sok esetben egyáltalán nem felel meg a kívá-

nálkának.

A lakáshányt már régen meg akarja oldani a rendőrfőparancsnok. *Beniczky Tamás* már a mult esztendőben pontos terveket dolgozott ki egy nagyszabású modern rendőrelép létesítésére, amely csupa apró házakból állana és amely szükség esetére centralizálná az otthonukban tartózkodó rendőröket. Az elkészített tervekrol memorandum ment az illetékes kormányzati hatóságokhoz, azonban a szép terv ügylátszik egyelőre megvalósíthatatlan, mert az építkezés még a legegyszerűbb formában is, milliárdokba kerülne.

A drágaság szempontjából az a terve a főparancsnokságnak, hogy a fővárosi rendőr-örsemélyzet részére külön pótlételeményeket fog biztosítottani.

Mit tanulnak a rendőriskolában?

A szolgálatra jelentkező rendőrujoncnak hat hónapig rendőriskolába kell járnia, amig tényleges szolgálatát megkezdheti. A főparancsnokság erre a célra külön tanosztályt szervezett, amelynek vezetője *Laky Imre rendőrfőfelügyelő*. A kiképzés csoportonként történik, mégpedig oly módon, hogy minden hónap elsején az újonnan jelentkezett rendőrök részére új tanfolyam indul meg. A bevonuló ujoncrendőr egy hónapig előkészítő tanfolyamra jár, ahol elsősorban a folyó-és helyesírásra tanítják, majd jelentések fogalmazására és a négy számtani alpműveletre. Meg kell tanulnia az ujoncnak ezenkívül Budapest topográfiáját és a rendőrség általános szervezetét. Az első hónapban elvezetik az ujoncrendőrt a különféle múzeumokba és minden olyan helyre, ahol az ujonc helyi és személyi ismerete gyarapodhatik. Általában az előkészítésnek az a főcélja, hogy az új rendőr kellő alapismereteket és megfelelő látókört, szerezzen.

Az előkészítő hónap letéle után következik a öthónapos rendőrképesítő tanfolyam, ahol már a rendszeres elméleti kiképzés kezdődik meg.

A hathónapos tanfolyam elegendő arra, hogy az ujoncrendőr mindazt megtanulja, amire szüksége van. Német-Ausztria államrendőrségénél kétesztendő rendőrtanfolyama van, de ott könnyebb is a helyzet, mert a létszámkiegészítés ügye sokkal jobban áll, mint a magyar rendőrségnél. Az osztrák rendőriskolában külön tantárgy: a közönséggel való érintkezés módja. A budapesti rendőriskolában ez a

tantárgy nincs kimondottan programba véve, azonban a rendőrtanárak e tekintetben is alaposan oktattják az ujoncokat. Lelkükre kötik az udvariaságot, a szolgálatkészséget és az úri modort.

Miért van szükség közlekedési rendőrökre?

A rendőrség terhes munkája során figyelemmel kíséri a főváros napi életének minden megújulánulását. Ez a gondosság annyira igénybeveszi amúgy is hiányos erejét, hogy egyik igen fontos feladatának, a közlekedés ellenőrzésének és megrendszabályozásának fizikai okokból nem tudott kellő mértékben eleget tenni. *Marinovich* rendőrfőkapitány és *Beniczky Tamás* rendőrfőparancsnok már hosszabb idő óta érezték, hogy komoly intézkedéseket kell tenni a közlekedési eszközök ellenőrzésére, az uccsi forgalmi balesetek hatáthos elhárítására. Szomorú jelensége ugyanis Budapest uccai életének, hogy

a súlyos, sőt halálos kimenetelű villamoskocsi- és autógázolások szinte napirenden vannak

Eppen ezért határozta el a főkapitányság, hogy újból életre támasztja, sőt kifejleszti a közlekedési rendőrsztaályt.

A háború előtti években tizenkét főből álló polgári ruhás rendőrkülönítmény ellenőrizte a villamosok, automobilon és kocsi forgalmát, ezenkívül külön huszonöt őrszem állott a forgalmasabb útvonalakon a forgalom irányítása és a hajtási szabályok ellenőrzése céljából. Az elmúlt két évben a létszámhiány olyan erősen éreztette hatását, hogy a főparancsnokság nemcsak hogy a huszonöt rendőrörsemét nem állíthatta már ki az útvonalakra, hanem kénytelen volt a tizenkét főnyi polgári ruhás ellenőrző közegek számát is négyre apasztani, anélkül, hogy pótlásukról gondoskodni tudott volna. Az elmúlt években tehát a főváros területén mindössze négy speciálisan kiképzett rendőr ügyelt a villamosokon kívül 2500 automobil, 1200 számozott, 250 számozatlan bérkocsi és az egyéb járművek közlekedési rendjére.

Újév napján a közlekedési rendőrsztaály már megkezdte működését, de egyelőre csak a villamosforgalom ellenőrzésére szorítkozik, mert az uccai forgalom teljes ellenőrzésére és irányítására sem elegendő létszáma, sem kidolgozott programja még nincs a szakosztálynak.